

Kanun Numarası	5510
Başlığı	SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNU
Kabul Tarihi	31/05/2006
Kabul Edildiği Birleşim	22.Dönem 4.Yasama Yılı 109.Birleşim
Cumhurbaşkanlığına Gidiş Tarihi	02/06/2006
Cumhurbaşkanlığından Geliş Tarihi	15/06/2006
Cumhurbaşkanınca Yapılan İşlem	Onay
Resmi Gazete Tarihi	16/06/2006
Resmi Gazete Numarası	26200
Diğer Bilgiler	Son Dönem Tasarı Bilgileri ve Komisyon Raporları

Kanun Tasarısının Metni

Dönemi ve Yasama Yılı	22/4
Esas Numarası	1/1206
Başkanlığa Geliş Tarihi	10/05/2006
Tasarının Başlığı	19.4.2006 Tarihli ve 5489 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Anayasanın 89 uncu ve 104 üncü Maddeleri Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderme Tezkeresi
Tasarının Özeti	Tasarıyla Uluslararası sistemlere de uygun olarak, mevcut sistemin sorunları ve gerekse nüfus yapısında beklenen değişim göz önüne alınarak; tek bir emeklilik sistemi tek bir sağlık sistemi, tek bir sosyal yardım sistemi ve bu yapıyı yürütmek üzere tek bir kurumsal yapıyı içeren kapsamlı bir sosyal güvenlik reformu öngörülmektedir. (- yani emeklilik sigortası rejimi ile Devlet memurları, hizmet akdine göre ücretle çalışanlar,kendi hesabına çalışanlar ve tarımda kendi hesabına çalışanları kapsayan beş farklı emeklilik rejiminin hak ve yükümlülüklerinin eşit olacağı tek bir emeklilik rejimine dönüştürülmesi öngörülmekte, - Emeklilik yaşı, aylık bağlama oranı, aylıkların hesaplanması gibi konularda yeni düzenlemeler getirilmekte, - Yani emeklilik rejiminde mevcut aktif sigortalıların; emekliliklerini hak edecekleri yaş, prim ödeme ve sigortalılık süresi aynen korunmakta, emeklilik aylıkları eski ve yeni sistemde geçirdikleri süreye bağlı olarak, her iki sistemde hak edilen aylığın ağırlı
Tasarının Son Durumu	KANUNLAŞTI

Komisyon Tipi	Adı	Giriş Tarihi	Çıkış Tarihi	Yapılan İşlem	Karar Tarihi
Tali Komisyon	Anayasa Komisyonu	11/05/2006	26/05/2006	Raporunu Vermedi	
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe Komisyonu	11/05/2006	26/05/2006	Raporunu Verdi	24/05/2006

Esas Komisyon Raporu(Sırasıyla) 1189

Kanun Numarası: 5510

AYRIŞIK OY

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Yasası sayın Cumhurbaşkanı tarafından bir kez daha görüşülmek üzere TBMM'ye gönderilmiştir. Ancak Yasanın sayın Cumhurbaşkanı'nca tekrar görüşülmek üzere gönderilen maddeleri, Plan ve Bütçe komisyonunda hiçbir değişiklik yapılmadan AKP milletvekillerinin oylarıyla aynen kabul edilmiş, verilen hiçbir önerge kabul edilmemiştir. Oysa Yasanın ilgili maddeleri görüşülürken, sayın Cumhurbaşkanı'nın iade gerekçelerine bakılmamış, Yasanın "sosyal devlet" ilkesi açıkça göz ardı edilmiştir. Hatta o kadar ki Yasanın "fiili hizmet zammını" düzenleyen maddesi görüşülürken, maddenin açıkça eşitlik ilkesine aykırılık taşıyan hükümleri iktidar milletvekillerince de eleştirilmiş, ancak söz konusu maddede bu haksızlıkları giderici önerge kabul edilmemiştir.

Bilineceği üzere sosyal devlet, bir ulusun "tasada ve kıvançta" birlikte olmasını sağlayan devlettir. "Sosyal Güvenlik Yasasını aynen geçireceğiz" diye açıklama yapıp, sosyal devleti görmemezlikten gelmek, yapılan düzenlemenin Anayasaya aykırı olarak yasalaşmasını sağlamaktır. Nitekim Yasa, Plan ve Bütçe komisyonundan Anayasaya aykırılık taşıyan hükümleriyle yasalaşmıştır. Oysa sayın Cumhurbaşkanı'nın iade gerekçelerine bakıldığında, gerekçelerin büyük ölçüde Anayasa Mahkemesi kararlarına dayandığı görülecektir. Hükümet sayın Cumhurbaşkanı'nın iadesini bir fırsat olarak değerlendirip, yapılan hatalardan dönebilir ve Türkiye gerçeklerine uygun, sosyal devleti dışlamayan daha tutarlı bir yasayı kabul edebilirdi. Ama maalesef bu fırsat Plan ve Bütçe Komisyonunda kaçırılmıştır.

• Sosyal Sigorta ve Genel Sağlık Sigortası Yasası, kamuoyunda yeterince tartışılmayan bir yasadır. Bugün hiçbir vatandaşımız bu Yasadan nasıl ve ne ölçüde etkileneceğini bilmemektedir.

• Yasa sadece kamuoyunda değil, Türkiye Büyük Millet Meclisinde de tartışılmamıştır.

• Bu haliyle tüm işçi, işveren ve memur sendikaları konfederasyonları ile ve meslek odalarının karşı olduğu bir yasadır...

• Bu Yasayla ilgili olarak AKP Grubu ve Hükümet öyle bir yasalaşma süreci izlemiştir ki, toplumun tüm kesimlerini ilgilendiren bir yasa çıkıyor ve bunu, yaşamlarının bütün aşamalarında yaşayacak olan vatandaşlarımız bilmiyor. Böylesine bir garipliği anlamanın mümkün olmadığı açıktır.

• IMF'nin emir ve talimatlarının dışına çıkmayan bir Hükümet anlayışı olabilir mi?

Bu Yasa, sayın Cumhurbaşkanı'nın veto gerekçeleri dikkate alınmayıp, aynen Parlamentodan geçerse, toplumda çok ciddi sosyal yaralar açılacaktır.

• Katkı payı ödeyemeyen sağlık hizmeti alamayacaktır.

• Tüm özel ve bazı kamu hastanelerinde vatandaşlardan "otelcilik hizmeti" adı altında ek paralar alınacaktır.

• Bazı sağlık harcamaları tümüyle sosyal sigorta sisteminin dışına çıkarılacaktır.

• 9000 gün, yani 25 yıl prim ödemeyen bir işçi, normal koşullarda emekli olamayacaktır.

• Emeklilere millî gelir artışından pay verilmeyecek, onların “toplumda ikinci sınıf yurttaş oldukları” yasal hüküm altına alınmış olacaktır.

• Sigortaya borcu olan esnaf ve sanatkârın kendisine, eşine, hak sahibi ana ve babasına sağlık hizmeti verilmeyecektir.

• Küçük esnaf ve sanatkâr, küçük çiftçi, tarım işçisi artık emekli olamayacaktır. Çünkü bunlar sistemin dışına itilmişlerdir.

• Emekli esnaf ve sanatkârlar yüzde 10 yerine yüzde 33,5 oranında “sosyal güvenlik destek primi” ödeyeceklerdir.

• Sayın Başbakan ve AKP yetkilileri yaptıkları açıklamalarda diyorlar ki, “fakirlerin sağlık primini devlet ödeyecektir.” Peki fakir kim? O bu Yasada belli değil... Yarın AKP çıkıp şunu söyleyecektir. “Bana oy verenin sağlık primini ben ödeyeceğim...”

Böyle bir sosyal devlet anlayışı olabilir mi?

Bu Yasa TBMM'nin değil, AKP'nin bir Yasasıdır. Çünkü sadece AKP milletvekillerinin oylarıyla kabul edilmiş, IMF kontrolünde çıkan bir Yasadır... Bu Yasanın faturasını

• Memurlar

• İşçiler

• Esnaf ve sanatkârlar

• Emekliler

• Çiftçiler

• Yani orta ve dar gelirli vatandaşlarımız ödeyeceklerdir...

Hangi gerekçelerle Yasaya katılmadığımızı ana başlıklar itibarıyla şöyle sıralayabiliriz.

Bugün Türkiye’de sosyal sigorta sistemimizin ciddi sorunlarla karşı karşıya olduğu yıllardan beri tartışılmakta ve bilinmektedir. Kaldı ki bu konu her yasama döneminde belli aralıklarla TBMM gündemine de gelmiş, araştırma komisyonları kurularak, soruna çözüm üretilmeye çalışılmıştır. Dolayısıyla, Türkiye’de yoğun olarak tartışılan ve çözülmesi gerektiği konusunda âdeta bir toplumsal mutabakatın bulunduğu bu konunun, iktidar partisince de belli bir ciddiyet içinde ele alınıp değerlendirmesi gerekirdi. Oysa bu yapılmamış, Yasa IMF’nin denetim ve gözetiminde hazırlanmıştır.

• Üzerinde durulması gereken bir diğer temel konu da, işçiler için getirilen prim ödeme gün sayısı ile ilgili yeni düzenlemedir. Prim ödeme gün sayısının 7000 günden, aşamalı olarak 9000 güne çıkarılması Türkiye gerçekleriyle hiçbir şekilde bağdaşmamaktadır. Esnek çalışmanın, sendikasıztırmanın, kayıtdışı çalışmanın, taşeronlaşmanın ve en önemlisi yoğun işsizliğin yaşandığı bir ülkede, bir işçinin 9000 gün prim ödemesi açıkça söylemek gerekirse, hiçbir şekilde gerçekçi değildir. Bu düzenlemenin anlamı, sendikasızt işçilere düşük prim ödeme gün sayısı üzerinden emekli olmanın yolunu açmaktır. Bu da işçilerin yaşlılıklarında düşük emekli aylığı almaları sonucunu doğuracaktır. Eğer bir sosyal sigorta sistemi, kişilerin emekliliklerinde yolsulluk sınırının altında aylık almalarını öngörüyorsa, o sisteme “sosyal güvenlik sistemi” denemez. Olsa olsa o sistem, “yoksullara asgari ödenek

sağlama sistemi” olur... Kaldı ki bu dahi olmayacak, çünkü halen uygulanmakta olan asgari aylık sistemi, bu Tasarı yasalaştığında tümüyle ortadan kalkacaktır.

- Emeklilik yaşı konusunda da haksız uygulamalara yol açacak bir düzenleme söz konusudur. Örneğin aynı tarihte işe başlayan ve prim ödeme süreleri de eşit olan sigortalılar aynı yaşta emekli olamayacaklardır.

Genç yaşlarda çalışmaya başlayanların 65 yaşından önce emekli olmalarını engelleyen ve sigortalıların işe başladıkları tarihteki yaşlarına göre emeklilik yaşlarını farklılaştıran sistem, eşitlik ilkesine açıkça aykırıdır.

- Norm ve standart birliği sağlamak amacıyla getirilen Tasarı, kamu çalışanları açısından kısa dönemde ağır yükler getirmekte, sistemdeki açıkların kısa dönemde bu kesimler tarafından finanse edilmesini öngörmektedir. Çünkü, prime esas kazançta SSK ve Bağ-Kurlular için alt ve üst sınırlar getirilirken, kamu çalışanları açısından böyle bir sınırlama getirilmemiştir. Bu durumun doğal sonucu olarak, kamu çalışanları SSK ve Bağ-Kurlulara göre daha yüksek emekli aylığı alacaklardır.

- Emekli aylıklarının bağlanmasında, bir yandan aylık bağlama oranı düşürülürken, öte yandan emekli aylıklarının hesaplanmasında esas alınan “güncelleme katsayısı” da düşürülmektedir. Bunun yanında emeklilere refaktan pay verilmemesi uygulaması da sürdürülmektedir. Bu düzenleme ile bir yandan kişiye bugüne oranla daha düşük emekli aylığı verilirken, öte yandan emeklinin aylığının reel olarak hiç artmaması da sağlanmaktadır. Emekli, emekli olduğu tarihteki gelire mahkûm edilmekte, ülkenin refah düzeyindeki artıştan pay alamamaktadır. Bu anlayışın, sosyal devlet ilkesiyle bağdaşır olmadığı açıktır.

- Fiili hizmet zammı uygulamalarında da ciddi haksızlıklara yol açan düzenlemelere yer verilmiştir. Örneğin, PTT çalışanlarına haklı olarak fiili hizmet zammı verilirken, aynı işi özel sektörde yapan kişilere bu hak verilmemiştir. Bu çifte standardın hiçbir anlamlı gerekçesi olamaz. Aynı şekilde devlet tiyatrolarında çalışan sanatçılar fiili hizmet zammından yararlanırken, özel tiyatrolarda çalışanlar bu ayrıcalıklı durumdan yararlanamayacaklar. Bu çifte standardın, sosyal devlet ilkesiyle bağdaşmayacağı açıktır. Çünkü aynı işi yapanların benzer koşullarda emekli edilmeleri sosyal sigorta mantığının da bir gereğidir.

- Fiili hizmet zammında, benzer çifte standart uygulaması basın çalışanları için getirilmiştir. Tasarıya göre 5953 sayılı Yasa kapsamında olan basın mensupları fiili hizmet zammından yararlanırken, aynı işi yapan TRT çalışanları sadece farklı bir yasaya tâbi oldukları için, bu uygulamadan yararlanamayacaklardır. Acaba, 5953 sayılı Yasaya tâbi bir kameramanın taşıdığı kamera ile bir TRT çalışanının taşıdığı kamera farklı mı?

- Tasarı ile “genel sağlık sigortası” uygulamasına geçilmesi öngörülmekle birlikte, Tasarının, sağlıkta sunulan hizmetlerde bir geriye dönüşe de ortam hazırladığını belirtmek gerekiyor. Çünkü Tasarıda, Kuruma verilen yetki ile, kurumun sağlıkta ciddi sınırlamalar getirmesine olanak sağlanmaktadır. Bunun sonucu olarak, halen sağlık sigortası hizmeti alan bir sigortalı, Tasarının yasalaşmasından sonra ciddi sağlık sınırlamalarıyla karşı karşıya kalabilecektir. Bunun yanında ortez-protez ve özellikle diş tedavisi için getirilen sınırlamalar tümüyle sosyal devlet ilkesine aykırı uygulamalardır.

• Tasarıya göre, borcu olan Bağ-Kurlular, hangi koşullarda olursa olsun sağlık hizmetlerinden yararlanamayacaklardır. Böyle bir düzenlemenin, ihtiyari sigorta uygulamalarında bir anlamı olmakla birlikte, zorunlu sigorta uygulamalarında kesinlikle başvurulmaması gereken bir yol olduğunu belirtmek gerekiyor. Bugün için aynı uygulamanın yürürlükte olması, Tasarı ile getirilen düzenlemeye asla haklılık kazandırmaz.

• Tasarıda, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı koruyucu hekimlik alanına da girmektedir. Bu düzenleme, Sağlık Bakanlığı ile Kurum arasında yetki ve görev çatışmasına yol açacaktır. Bu düzenleme, sigortalının kendi primleri ile koruyucu sağlık hizmetini gerçekleştirmesi sonucunu doğurur ki, böyle bir düzenlemenin sosyal devlet mantığı ile bağdaşmayacağı açıktır.

• Ayrıca bugüne değin, kamu çalışanlarının emekli ikramiyeleri ilgili sigorta kuruluşu tarafından (T.C. Emekli Sandığı) karşılanırken, bu Yasa ile bundan böyle emekli ikramiyelerinin (bir yıl sonra) kişinin çalıştığı kurum tarafından ödenmesi esası getirilmiştir. Bu uygulama ile özellikle küçük belediyelerde çalışan memurların emekli ikramiyelerinin ödenmesinde ciddi sorunlar yaşanabilecektir.

Akif Hamzaçebi Trabzon	Kemal Kılıçdaroğlu İstanbul	Birgen Keleş İstanbul
Mustafa Özyürek Mersin	Bülent Baratalı İzmir	Kazım Türkmen Ordu
Enis Tütüncü Tekirdağ	Ali Kemal Deveciler Balıkesir	Ali Kemal Kumkumoğlu İstanbul